

**Jász István
Gúthi Soma
Rákosi Viktor**

Tartalékos férj

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió

Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője

Szerkesztő: Dr. Pétery Kristóf

Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-494-151-4

© Dr. Jász István, 2019

© Mercator Stúdió, 2019

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó

2000 Szentendre, Harkály u. 17.

www.akonyv.hu és www.peterybooks.hu

www.facebook.com/Mercator.Studio

Tel/Fax: 06-26-301-549

Mobil: 06-30-305-9489

e-mail: mercatorstudio@gmail.com

Jász István

Gúthi Soma

Rákosi Viktor / Sipulusz

Tartalékos férj

1986–2019.

Ez az a darabom, amit Kállai István elfogadott a Telepódium számára, (1987) majd 2000-ben Bodrogi Gyula a Vidám Színpadra, de egyikből sem lett előadás. 2019. február 15.

Szereplő személyek:

Bukovics Menyhért postafőtanácsos és mecénás

Terézia, a felesége

Éva, a lánya

Tímár Zoltán orvos, a veje

Olivér, a tartalékos férj

Oszkár, inas

Olga néni, öltöztetőnő

Dorottya, egy kék macska

Postáskisasszony

Történik az 1910-es évek elején

Első rész

1. jelenet

Bukovics Menyhérték ebédlője. A falon bekeretezett portré: Olivér arcképe.

Teréz *belép, körülnéz. Odasiet a képhez, az ujjával végigsimít a keretén. Megnézi az ujját, majd felmutatja. Oszkár!*

Nyílik az ajtó, Oszkár, az inas lép be rajta.

Oszkár Hívatni méltóztatott?

Teréz Méltóztattam. Oszkár, maga ezt a képet nem törölte le.

Oszkár Való igaz.

Teréz És mi az akadály, hogy legalább pótlólag helyrehozza a hibáját?

Oszkár Úgyszólván semmi.

Teréz Nahát akkor menjen ki, jöjjön vissza egy tollseprűvel, és végezze rendesen a munkáját! Mi a nyavalyát csinált eddig?

Oszkár Azt, nagyságos asszony.

Teréz Már megint szemtelen, Oszkár?

Oszkár A kérdésére válaszoltam nagyságos asszony, a legnagyobb tisztelettel.

Teréz Hogy mi a nyavalyát csinált? Erre az a tiszteletteljes válasz, hogy azt?

Oszkár Igenis, nagyságos asszonyom, mert hogy a doktor úr rendelőjét voltam bátor kitakarítani és az bizonyos értelemben ugye nyavalyának felfogható.

Teréz Ne magyarázkodjon, hanem menjen!

Oszkár *kisiet. Majd egy tollseprűvel visszatér, nagyvonalúan végigszalad a szobán, de a képet megint kihagyja.*

- Teréz Úgy vigyázzon erre a képre, Oszkár, mintha csak a vőm arcképe lenne!
- Oszkár Megint össze méltóztatott veszni a nagyságának a doktor úrral?
- Teréz Nem tartozik magára, Oszkár. Távozhat.
- Oszkár némán fejet hajt és kifelé indul. Az ajtóban Évába ütközik.*
- Éva Jó reggelt, Oszkár.
- Oszkár Csókolom azt a pici kezét, Évike.
- Teréz Te előre köszönsz az inasnak? És előbb köszöntöd őt, mint az édesanyádat? Ezt Olivér sosem tette volna. Istenem! Egy jó vő rendesebb néha az ember édes gyermekénél.
- Éva *kicsit ingerülten.* Mama! Nagyon bánt ugyan, hogy ennyire haragszik rám, de az mindenestre megnyugtat, hogy legalább Zoltán nincs fasében az édesmamával.
- Teréz Ki beszél itt Zoltánról? Én csak fennhangon gondolkodom. Egy jó vőről bátorkodtam szót ejteni.
- Éva *fokozódó ingerültséggel.* Lehet, hogy a mama mélyen siratja Olivért, mert hogy nincs ezáltal jó veje, de nekem elég annyi, hogy rendes, becsületes férjem van.
- Teréz Olyan biztos vagy benne? Hidd el, Olivér különb férjed lett volna!
- Éva *A hisztéria határán.* Jaj, mama, ne kezdje megint! Hát, ha szerettem volna is azt az Olivért, akkor is meg kellett volna utálnom, mint mindenkinek, akinek a mama teleduruzsolja a fülét vele! Hát a pincétől a padlásig egy egérlyuk nincsen, ami különb ne lenne, ha Olivér fúrta volna! Nem is szólva rólam!
- Oszkár *Elbűvölten hallgatja.* Minden szava arany!
- Teréz *szeme villámokat szór.* Maga még itt van? Lóduljon a dolgára! Vagy nincs mit csinálnia? Majd én elfoglalom magát!
- Oszkár Igenis megyek és elfoglalom magam! *Ragyogva ki.*

- Teréz Na szépen vagyunk! Hát szabad így beszélni egy gyermeknek? Az inas előtt?
- Éva A mama is az inas előtt beszélt! És ami még rosszabb! Előttem. Az lesz a vége, hogy... hogy nem bírom tovább, és...
- Teréz *reménykedve.* És?
- Éva És rábeszélem Zoltánt, hogy költözzünk el innen. Csak a papát sajnálom, szegényt.
- Teréz Mit sajnálsz te azon a széltolón?
- Éva Ha én nem vagyok mellette, senki sem fogja megvédeni.
- Teréz Kitől akarod megvédeni szegény papát? Tőlem? Szépen vagyunk! Mikor én mindenkinek jót akarok, még neked is, te liba!
- Éva *óriási önuralommal nem válaszol. Leül, egy könyvbe akar temetkezni.*
- Teréz Te csak ne lapozgass, amikor fontos dolgokról beszélek! Olyan-nak tűntesz fel, mint az anyós viccek mamáját. Igazán. Olivér... ezt sosem tette volna!
- Éva *Elkínzottan kapja fel a fejét a könyvből.* Elég! Mama, ha olyan szerelmes abba az átkozott Olivérbe, váljon el a papától és menjen hozzá! De nekem ne rágja az életemet! Folyton azt hallom, hogy Olivér mi mindent nem tett volna! Hát tett ő valamit egyáltalán?
- Teréz Tett bizony. És ezt pont neked nem volna szabad elfelejtened. Hálás lehetnél érte.
- Éva *komolyan néz az anyjára.* Ebben az egy dologban igaza van, édesmama. Soha nem lehetek elég hálás neki, hogy annakidején bemutatta nekem Zoltánt.
- Teréz És az a nemes gesztus, ahogyan félreállt? Hogy nehogy két szerető szív...
- Éva Könnyű volt neki félreállnia, mikor kikosaraztam.

- Teréz Mert akkor is olyan önfejű makacs számár voltál.
- Éva Mert akkor is imádtam Zoltánt.
- Teréz Tudja is azt egy fruska, mi a szerelem? Csak nekem akartál el-
lentmondani, azt is azért, hogy bosszants.
- Éva Tudom, Olivér ezt se tette volna. Ő biztosan csak helyeselni
tudná a mama döntését. Legalább is rá vonatkozólag. Én csak
egy valamit nem tudok. Hogy tud a mama ilyen biztosan dönteni
mindenben? Nem fordul meg a fejében, hogy tévedhet? Hogy,
ha egyszer valamire kimondta, hogy fekete, az fekete.
- Teréz Ha szeretnél, te is azt mondanád.
- Éva Ha fehér, akkor is?
- Teréz De nem fehér! Nézd, gyermekem, egyszer ezt el akartam mon-
dani: az igaz szerelem fittyet hány a tényekre. És Olivér így sze-
retett volna téged. Még azon a gyásznapon is,.
- Éva Miféle gyásznapon?
- Teréz Hát a lakodalmadon. Mikor a könnyeit nyelte.
- Éva Meg három egész sült csirkét, uborkasalátával.
- Terréz Mindegy, mit evett! Ki akarsz zökkeníteni? Szóval ez a szegény
fiú azt mondta nekem: drága mama, én várhatok. Ha Zoltánt
érné valami, én itt vagyok tartalékban. Egy jó anya gondoskodik
a leánya jövőjéről. És azt már én teszem hozzá, hogy ha ez a fiú...
- Éva Melyik fiú?
- Teréz Ne kotyogj bele! Hogyha Zoltán méltatlannak bizonyulna a sze-
relmünkre...
- Éva Szerelmünkre?
- Teréz Szóval, ha megcsalna bennünket, akkor is ő jön.
- Éva Zoltán nem fog félrelépni.
- Teréz Ugyan! Minden asszonyt megcsal az ura. Engem is megcsaltak.

- Éva De csak egyszer!
- Teréz Eggyel többször, mint kellett volna.
- Éva Nahát engem eggyel kevesebbszer fognak megcsalni. Zoltán szeret engem, én szeretem őt, hiába áskálódik a mama!
- Teréz Szegény fiú!
- Éva Melyik fiú?
- Teeréz Olivér! Emlékszem, mit mondott, mikor az a szörnyű csapás érte...
- Éva Miféle csapás?
- Teréz Hogy te férjhez mentél. Akkor azt mondta, van időm... És most... Tessék! Ki tudja, mennyi ideje van hátra. Ha nem az a sintér kezelné.
- Éva Miféle sintér?
- Teréz Hát Zoltán.
- Éva Mama, hogy beszélhet így?
- Teréz A legnagyobb aggodalomban vagyok. Arról volt szó, hogy Zoltánt éri valami és akkor. Egy anya gondosodik a lánya jövőjéről.
- Éva Mama! Az én jövőmről nem kell gondoskodnia! Arról már gondoskodtam én!
- Teréz Ő jobban gondoskodott volna.
- Éva Ő?
- Teréz Rendes, tisztességes ember, megállapodott, komoly jövedelemmel.
- Éva Krakéler.
- Teréz Hogy-hogy krakéler?
- Éva Zoltán mesélte, hogy Olivér részegen az élőfába is beleköt.
- Teréz Zoltán mesélte. *Szünet.* Akkor mindent értek.

- Éva Én meg semmit sem értek.
- Teréz Könnyen kitelik tőle, hogy befeketítse a vetélytársát.
- Éva Birtokon belül, mama? A küzdelem eldőlt, a szarvasbikák nem tusakodnak többé az ünőért.
- Teréz Ünő? Tehén! Vagy inkább buta liba!
- Éva Miért? Én talán nem vagyok Zoltán felesége? Zoltán nem ápolja éjt nappallá téve igazán önfeláldozóan azt a krakéler? Vagy talán Olivér nem párbajozott? Mit gondol, mama?
- Teréz Azt, hogy a szerelem vak. Mindent elhiszel.
- Éva Csak így van értelme az egésznek.
- Teréz És ha kiderülne, hogy tévedtél?
- Éva Előbb derül ki a feketéről, hogy piros! Ha tévednék... ha Zoltán becsapna engem... jöjjön a halál, a megsemmisülés, a pokol. Akkor jöhet Olivér.
- Teréz *szivarra gyújt.*
- Éva Mama, már megint szivarozik?
- Teréz Egyéb élvezetem sincs.
- Kulcszörgés.*
- Éva *örömmel.* Talán Zoltán.

2. jelenet

- Bukovics *megjelenik az ajtóban. Borzasztóan elhanyagolt. Jó reggelt, gyermekeim!*
- Éva *a nyakába ugrik, megcsókolja. Bukovics is megcsókolja a lányát. Jó reggelt, apuskám!*
- Bukovics *Terézhez közeledik, meg akarja csókolni a feleségét. Szervusz, mama!*
- Teréz *Füstöt fuj a férje szemébe.*
- Éva De mama!
- Bukovics Szép kis fogadtatás! Akár csak a Vezúvot vettem volna feleségül! Mindig füstöl.
- Éva Sőt. Füstölög.
- Bukovics Tercsikém, galambom! Hát így fogadod az uradat?
- Teréz Ahogy érdemli! Talán még meg is köszönjem, hogy egész éjszaka oda tetszett lenni csatangolni?
- Bukovics Micsoda? *Hangot vált.* Még, hogy csatangolni? Hallottad ezt Menyhért, aki a munkában töltött éj után fáradtan sietsz családi tűzhelyed mellé pihenni? És ölelő karok helyett fojtó füst és még fojtóbb szemrehányások fogadnak?
- Éva Apuskám, kivel társalogsz?
- Bukovics Magammal, édes kislányom. Mert az anyád úgy látszik nem áll szóba velem.
- Teréz *a férje szemébe néz. Menyhért!*
- Bukovics Megszólalt.

- Teréz Menyhért, én sosem hallottam, hogy egy olyan előkelő tisztviselőnek, mint te vagy a Postánál, éjjel is be kelljen járnia. Olivér...
- Éva Már megint Olivér!
- Teréz Olivér soha ilyen dolgot nem tett volna.
- Bukovics Tudatlan, tapasztalatlan asszony vagy! A Posta olyan, mint a Föld, mindig forog. Mikor mindenki alszik, mi dolgozunk, mikor mindenki dolgozik, mi alszunk. Megyek is lefeküdni.
- Teréz Nézz csak a szemembe!
- Bukovics Hogyne, hogy kifüstöljél!
- Teréz Nézz csak a szemembe! Csakugyan dolgoztál egész éjjel?
- Bukovics Egész éjjel.
- Teréz És mit, ha szabad kérdeznem?
- Bukovics Rovancsoltam.
- Teréz Persze. tudnom kellett volna. Hiszen ezen a héten csak kétszer rovancsoltál, és már szerda van! Te! Nem lehet rovancsolni nappal is?
- Bukovics *kiabál.* Akkor rovancsolok, amikor nekem tetszik! Amikor senki sem számít rá. Ez a dolog lényege.
- Teréz Aha. Amikor senki se számít rá. Értem. Egyáltalán, mi az a rovancsolás?
- Bukovics És ennek a nőnek adtam a legszebb éveimet! Nem tudja, mi a rovancs! A legszebb dolog a világon! Csak nehéz. És fárasztó. Nekifeküdni éjjel...
- Teréz *mint a vizsgálóbíró.* Szóval?
- Bukovics *szárazon.* Szúrópróbaszerű ellenőrzés.
- Teréz Egész éjjel?

- Bukovics De akkor aztán tételről tételre.
- Teréz *módszeresen vizsgálni kezdi a férjét.* Új nyakkendőben, mi?
- Bukovics A régi már nagyon kopott volt.
- Teréz De ez a nyakkendő rikítóan vörös! Menyus! Te valakinek tet-szeni akarsz!
- Bukovics Neked, Tercsikém, galambom!
- Éva *felsóhajt.* Kezdődik!
- Teréz Emlékezz az ígéretedre!
- Bukovics Bár el tudnám felejteni!
- Teréz Holtomiglan.
- Bukovics Bár már látnám!
- Teréz Mit morogsz?
- Bukovics Csak azt ismétlem szívem, amit te is mondasz. Holtodiglan. *Két-ségbeesetten néz végig magán.* De ilyen rossz ruhában?
- Teréz Jóban – rosszban!
- Éva Csak rosszban?
- Teréz Te is tudod, mit követett el ellenünk apád, és, hogy milyen fel-tételekkel bocsájtottunk meg neki!
- Éva De hát így mégse járhat! Az ember meglátja és a zsebébe nyúl.
- Teréz Csönd! Ha koldusnak nézik, nem nézik férfinek. Ha pedig meg-hallom, hogy a papa ruháját akár csak kikefálteted Oszkárral, rögtön elárulom Zoltánnak, mire megy el a kosztpéNZ.
- Éva Maga zsarol, mama!
- Teréz Más élvezetem sincsen. *Nagyot szív a szivarján.* Menyus! Le-eszed a mellényedet!
- Éva De mama!

- Teréz *pillantása a férje arcára téved. Megcirógatja.*
- Bukovics Nézd, mama, tudsz te kedves is lenni!
- Teréz Menyus! Te meg vagy borotválva! Olivér...
- Bukovics Nahát ezt kikérem magamnak, illetve Olivérnek! Még hogy ő ápolatlan? Rég járt itt, igaz, de mindig olyan volt, mintha skatulyából húzták volna ki!
- Teréz De nem is járt rovancsolni!

3. jelenet

A bal oldali előszínpadon.

Oszkár Isten hozta doktor úr!

Zoltán Jó napot, Oszkár. *Idegesen néz körül, nagyon keres valamit.*

Oszkár Nehéz volt a virrasztás szegény beteg mellett?

Zoltán Maga ezt el nem tudja képzelni. Egy lőtt seb... Minden csupa vér... aztán a sebláz, a sokk. A végén még exitál, az ember azt se tudja, hol áll a feje.

Oszkár *gyors pillantást vet Zoltán üres kezére, mindent megért, majd megjelenik egy orvosi táskával.*

Zoltán Oszkár, maga megfizethetetlen.

Oszkár Megfizethető.

Zoltán pénzt ad az inasnak és besiet a színpadra.

4. jelenet

- Éva *felneáz, meglátja a férjét.* Zoltán! Édes Zoltán! Csakhogy itt vagy!
- Zoltán *átöleli a feleségét, az orvosi táskával a kezében.*
- Oszkár Elvehetem a táskáját, uram? *Elviszi a táskát.*
- Zoltán *Évának* Arany virágom!
- Bukovics *ölelésre tárja a karját.* Szervusz, fiú!
- Zoltán *az anyósának.* Kezét csókolom, mama!
- Teréz *hidegen.* Jó napot.
- Zoltán Milyen fagyos!
- Teréz Az anyós nem arra való, hogy ömlengjen, hanem, hogy megfigyeljen és résen álljon. Hogy van ő? *Felnéz Olivér képére.*
- Zoltán Ki az az ő?
- Teréz Hát ő! Olivér!
- Zoltán Vagy úgy!
- Teréz Hát nem az ő halálos ágyánál virrasztott a doktor úr egész éjjel?
- Zoltán Nem.
- Teréz *diadalmasan, a lányának.* Mit mondtam?
- Zoltán Nem tudom, min töri a fejét, drága mama, de én most csak arra bátorkodtam célozni, hogy a fent említett beteg ágya nem halálos ágy.
- Éva Meggyógyult?
- Zoltán Azt én nem mondtam.
- Teréz *faggatja.* Akkor meg mit mondott?

- Zoltán Hát, hogy hála a sürgős és hathatós orvosi beavatkozásnak, az én beavatkozásomnak, kikerült a krízisből.
- Teréz Ajánlom is.
- Zoltán *Élesen* Miért? Azt gondolja a mama, hogy én nem teszek meg minden tőlem telhetőt?
- Teréz Itt a baj. Mi telik ki magától?
- Éva Nahát, mama!
- Zoltán Olivér olyan egészséges lesz, mint a makk. Ezt nekem elhihetik.
- Teréz Szörnyű csapás lenne nekünk, ha ez a fiú meghalna.
- Zoltán *keseűen*. Bizony. Nagyobb csapás, mintha én halnék meg.
- Éva Hogy mondhatasz ilyet?
- Teréz Azt én nem mondom vőm uram, de a helyzet az, ha maga meghalna, ott van tartalékban Olivér, de, ha ő jobb létre szenderül, ki venné el a lányomat az ön netán bekövetkező szíves elhunytása esetén?
- Éva Mama! Hogy beszélhet így? Én még gondolni sem merek, de nem is akarok arra, hogy Zoltánt valaha elveszíthetem.
- Teréz Gyermeke, egy anyának mindenképpen biztosítania kell a gyermeke jövőjét és az mai napság egy férjjel nincs biztosítva. Tegnap olvastam az Orvosi Szemlében...
- Zoltán A mama olvassa a szaklapjaimat? Nekem nincs időm lépést tartani a tudomány rohamos fejlődésével...
- Éva Szegény drágám! Mindig olyan fáradt!
- Teréz Szóval olvastam, hogy az orvosok átlagéletkora harminc év. És a te Zoltánod már harmincnyolc esztendő.
- Zoltán *már nagyon dühös*. Túl fogom élni magát, tudja?
- Teréz Hallod, hogy beszél anyáddal? Nem is szólva arról, ha a doktor urat hűtlenségen kapjuk, akkor is Olivér következik.

- Éva *odasímul a férjéhez.* Akkor sokáig várhat szegény. Ugye, Zoltán?
- Zoltán *simogatja Évát, de az asszony vállán keresztül vitatkozik az anyósával.* De mennyire! Különben is lehetne a mamában annyi tapintat, hogy ne erőltesse mindig ezt a regényes témát.
- Teréz *Bukovicsnak.* És te nem szólsz semmit?
- Bukovics A te Olivéred akkora tökfilkó, hogy igazán nem szívesen laknék egy fedél alatt vele.
- Teréz Mennél nagyobb tökfilkó valaki annál jobb férj lesz belőle! *Megint Zoltánnak.* Vőm uram! Jól kezelje Olivért! Ha meghal, tudni fogom, mivel tartozom az emlékének!
- Zoltán *keményen szembefordul az anyósával.* Nem fogok elkövetni műhibát!
- Bukovics *Szedelőzködik.* Nahát, nekem ebből az idillből elegendem van.
- Teréz Hova mész? Rovancsolni?
- Bukovics Nem. A kávéházba. Füstöt találok ott is és még a végén leenném ezt a szép ruhát.

5. jelenet

Az előszínpadon Oszkár buzgón tisztogatja Bukovics ruháját, a kalapját is kefélgeti.

Oszkár Meg tetszik engedni egy privát megjegyzést, nagyságos úr?

Bukovics Csak tessék!

Oszkár Szeretnék a nagyságos úr korában annyit rovincsolni, mint a nagyságos úr.

Bukovics Miért, mennyi idős, Oszkár?

Oszkár Annyi.

Bukovics Még messze nincsen elkésve!

Oszkár Na, annál fiatalabb.

Bukovics És engem mennyinek gondol, kedves Oszkár?

Oszkár Kétszer annyinak.

6. jelenet

Orfeumi öltöző a Kék macska mulatóban. Ketten is használják, középen olyan ruha tárolóval elválasztva, amin a sok kosztüm lóg. Az állvány tele van, de teljesen indokolatlanul egy férfi nadrág látszik közöttük. Bukoviccs hajol át a ruhákon.

Olga néni *a táncos lányok öltöztetőnője jelenik meg, meglátja a férfi nadrágot. Kicsit habozik, aztán elhatározza magát, rásóz a nadrág közepére.*

Bukovics *visszahúzza a fejét és közben felsóhajt. Arany madaram!*

Olga néni Micsoda hűtlenkedés ez, uram?

Bukovics Olga néni.

Olga néni Maga csak ne arany madarazzon kifelé!

Bukovics Azt hittem.

Olga néni Hinni a templomban kell, tisztelt úr!

Bukovics Mégis csak itt... A művészet oltárán...

Olga néni Ott meg áldozni kell, tisztelt úr! De nekünk és nem a konkurenciának! A kisasszony nagyon kényes erre, tudja?

Dorottya *megjelenik az öltözőben, egyelőre civilben. Débéjéká?*

Olga néni Az.

Bukovics *kíváncsian.* Mi az?

Olga néni *megvetően.* Ennyit se tud?

Bukovics *dühösen.* Dehogynem! Díszlet, bútor, jelmez, kellék. Tehát öltözés lesz. Viszont ahhoz, hogy öltözés legyen, előbb vetkőzés kell. És ahhoz maga nem kellék, öreg skatulya!

Olga néni Hiába söpörne ki engem innen tisztelt úr,

- Bukovics Csak azt tudnám, miért mondja nekem mindig, hogy tisztelt úr?
- Olga néni Mert elfelejtett bemutatkozni nekünk. Pedig nálunk diszkrétebb művésznőt keresve sem találhat!
- Bukovics Nem tudom, miért nem szeret engem ez az öregasszony.
- Dorottya Dehogynem szeret! Ugye szereted, Olga néni!
- Olga néni Én csak azt szeretem, aki áldoz.
- Bukovics Az esztergomi érsek. Az áldoz.
- Olga néni Csak semmi gúnyolódás, tisztelt úr!
- Bukovics *felszisszen.* Már megint! Hát akkor engedje meg, hogy bemutatkozzam, nagyságos asszonyom! Bessenyei Menyhért vagyok, csókolom a kisztihandját.
- Olga néni Nem valami művésznév ez? És mi a foglalkozása, ha szabad érdeklődnöm?
- Bukovics Filmproducer vagyok.
- Dorottya *felvillanyozva* Filmproducer?
- Bukovics Látom, arany madaram, hogy azt se tudod, hogy azt eszik-e vagy isszák?
- Dorottya Eszik! *Ölelésre tárja a karját.* Mindjárt megeszlek! *Megcsókolja.*
A csók után Dorottya átbújik a ruhák között a másik helyiségbe, ahol Zoltán várja
- Dorottya Szerelmem! Édes egyetlenem! Csakhogy itt vagy!
Zoltán karjaiba veti magát
- Zoltán. Ha tudnád, hogy repültem ide!
- Dorottya *kíváncsian* Hogyan?
- Zoltán Szerelmem könnyű szárnyán jöttem én.
- Dorottya Költő!

- Zoltán Az!
- Dorottya Tényleg?
- Zoltán Ha mondom!
- Dorottya Istenem! Hogy engem egy költő szeressen!
- Zoltán És még hogy szeret!
- Dorottya *kíváncsian* Hogyan?
- Zoltán Nincs is rá szó.
- Dorottya Egy költő nem találna szavakat?
- Zoltán Dehogynem! Szomjan halok meg forrás vize mellett.
- Dorottya És meg is jelentek a verseid?
- Zoltán Csak a halálom után.
- Dorottya Miket beszélsz!
- Zoltán Akarom mondani csak a halálom után engedem közzétenni őket.

A ruhák másik oldalán

- Bukovics Hová tűnt?
- Olga néni Hova, hova? Színpadra. Mellékfoglalkozásunk is van.
- Olga néni kimegy. Bukovics unalmában a kosztümöket, parókákat próbálgatja. Nézi magát a tükörben.*

Újra Zoltánék felén

- Dorottya Nem írsz véletlenül darabokat?
- Zoltán Dehogynem. Dárdai Rázó Vilmos álnéven.
- Dorottya Miért?
- Zoltán Mert az, hogy Kamocsay Zoltán olyan hülyén hangzik. És, ha megtaláltán lebu.. megbuknék, minek tudja meg a... szóval nem kell azt megtudni senkinek.

Bukovics nagy lármával leejt valami kelléket a maga felén. Dorottya meghallja.

Dorottya Színpadra hívnak. Átbújik a ruhák között Bukovics oldalára.

Bukovics *felnéz, meglátja Dorottyát.* Ilyen rövid volt a jelenés?

Dorottya Sajnos. Tudod, Menyus az elveim! Egy mondatért már le kell feködni.

Bukovics Meg ne halljam!

Dorottya Nem fogod meghallani.

Bukovics Micsoda?

Dorottya Mert nem kerülhet erre sor.

Előkerül Olga néni a ruhákkal.

Olga néni Hiába az óriási tehetség, nincs, aki a hóna alá nyúljon.

Bukovics Én nyúlnék.

Dorottya Hát ne habozz sokat, drága! Itt vagyok. Az érintetlenségemmel, a harmatos fiatalságommal...

Bukovics Furcsa ezen a pályán.

Dorottya Akármilyen furcsa, engem még nem fedeztek fel az igazi mecénások.

Bukovics Én fölfedezlek! Mint Columbus Amerikát! Meghódítalak! Mint mit tudom én ki, a Ká kettő magaslátot!

Dorottya Rendben van, édes, de azért ne itt és ne most mássz meg, mert a direktor kifejezetten utálja a lányok udvarlóit az öltözőben.

Bukovics Mit törődsz egy ilyen ökörrrel?

Olga néni Ó a direktor. *Dorottyának* Dórika, öltözni!

Olga néni öltözteti, inkább vetközteti a lányt. Bukovics elbűvölten nézi.

Bukovics Gyere velem oda, ahol én vagyok a direktor!

- Dorottya *felvillanyozva.* Az ám, a film! Most min dolgozol?
- Bukovics Egy mondaton, ami a Bessenyei filmek szlogenje lesz. „Bessenyei, – mesebeli!”
- Dorottya Csodálatos vagy! Mesebeli János!
- Buovics Menyhért!
- Dorottya csókot lehel Bukovics homlokára és átbújik a ruhákon.*
- Zoltán *éppen úgy unta magát, mint Bukovics, ugyanúgy játszott az ott talált kellékekkel.*
- Hol a fenében voltál ennyi ideig?
- Dorottya Színpadon. Mellékfoglalkozásom is van.
- Zoltán Mikor én főfoglalkozásban szeretlek!
- Dorottya Én talán nem szeretlek?
- Zoltán Nem elégszer.
- Dorottya Nem volt elég hosszú az éjszaka?
- Zoltán Mi egy egérke egy éhes oroszlánnak? *Eltűnődik.* Te! Én nem halottam az előbb az ügyelőt.
- Dorottya Jaj, Istenem, ha én az ügyelő hívására várnék, várhatnék.
- Zoltán Nem értem.
- Dorottya Egy lány a karból legyen időben a helyén. Különben röpül. És legyen egészséges!
- Zoltán Valami bajod van? Mutasd magad!
- Zoltán *az ölébe ülteti a lányt, majd abszolút profi orvosi mozdulatokkal vizsgálni kezdi, lehúzza a szemhéját, nézi a szemét, mellére hajtja a fülét, stb. Sóhaj!* Aggodalmas arcot vág. Nem tetszik ez nekem.
- Dorottya Nem tetszem neked?
- Zoltán Te nagyon tetszel. A tüdőd...

- Dorottya Te, ha nem mondtad volna, hogy vállalkozó vagy, azt hinném...
- Zoltán Ugyan! Ügyes trükk, hogy fogdoshassam a nőket.
- Dorottya Csirkefogó!
- Zoltán *kopogtatja a lány hátát de közben belecsókol a nyakába.* Sóhajt.
- Dorottya *felsóhajt.* Milyen rafinált dolgokat tudsz kitalálni!
- Zoltán Azért csak nézesd meg magad!
- Dorottya Én? Kutyabajom! A barátnőm, az Ida, az igen, az összeszedett valamit.
- Zoltán Annál inkább. Az ilyesmi nem játék!
- Ügyelőhang Kisasszonyok! Színpadra!
- Zoltán *Meghallja az ügyelőt.* Most meg szól? Hogy van ez?
- Dorottya újra átbújik a ruhákon és Bukovicshoz érkezik.*
- Dorottya Édes producer! Fényes jövő!
- Bukovics Miért nem jelen? Hol voltál?
- Dorottya A fodrász csinálta a hajamat.
- Bukovics Na ennek a fodrásznak én utánanézek.
- Bukovics feláll, szétlöki a ruhákat, átnéz a másik öltözőfélre. Ez az a pillanat, amikor Zoltán is elhatározza magát és ugyanúgy cselekszik. A két férfi egymástól kb. egy méternyire néz el egymás mellett, de nem látják egymást. Olga néni most Zoltán felén van, látja a kilógó lábait meg a fenekét. Zoltán hátsójára csap.*
- Olga néni Mit keres az úr a női öltözőben?
- Zoltán A tárcámat kerestem. *Pénzt ad Olga néninek.*
- Olga néni Még szerencse, hogy megtalálta. *Eldugja a pénzt az egyik fogason lógó kosztüm fodrai közé.*
- Újra Bukovics oldalán.*

Dorottya *visszahúzza Bukovicsot a ruhák közül. Közben lesodorja az egyik kosztűmöt, kiesik belőle a bankjegy. Bukovics zsebrevágja. Te! Te! Mesebeli Bessenyei!*

Bukovics *elragadtatva. Már meg is tanultad? Micsoda fej!*

Dorottya *ingerlően nyújtogatja a lábát. És micsoda láb!*

Bukovics *És ennek a lábnak egy ilyen ócska helyen kell ropnia! Disznók elé gyöngy!*

Dorottya *Hát akkor merülj le értem, drága! A gyöngy a legritkább esetben tiltakozik, ha ki akarják halászni. Simogatja Bukovicsot, de megakad a szeme a ruháján. Csak egyet nem értek, drága, hogy hogy hordhatsz ilyen holmit? Ezt viselik a gyöngyhalászok?*

Bukovics *egy pillanatra zavarba jön, de aztán kivágja magát. Engem aztán nem fognak kirabolni, mert milliomosnak néznek! Különben is ez az én sigánom. Megengedhetem magamnak, ha egyszer filmeket pénzelek, hogy úgy járjak, ahogy járok!*

Dorottya *Csak én ne járjak úgy!*

Bukovics *Mint kicsoda?*

Dorottya *Mint az Ida. Volt egy pénzes palija, de a végén kiderült, hogy csak Pali.*

Ügyelőhang *Kisasszonyok!*

Dorottya *felpattan, kiszalad.*

A kortina leereszkedik, előtte táncolnak a lányok. A két portálban egymással szemben Zoltán és Bukovics. Mind a ketten Dorottyát bámulják, ezért nem látják egymást. A zeneszám végén a lányok a két portál irányában szaladnak ki a színpadról. Dorottya egyenesen Zoltán karjába esik.

Dorottya *Hú, a mindenségit, de kifulladtam!*

Zoltán *Nem tetszik nekem, ahogy lihegsz.*

Dorottya *Nagyon meghajtanak bennünket ebben a képben.*

A zenekar újra rázendít, Dorottya és a többi táncosnő megint a színpadon teremnek. Tánc. Dorottya most a másik oldalon repül ki a színről.

Dorottya Te, Menyhért! *Liheg.* Volna egy kis befektetni valód?

Bukovics Végre itt tartunk!

Dorottya Ne gondolj rosszra!

Bukovics Nem rossz az!

Ügyelő Psszt!

Bukovics Maga is így gondolja? Egyébként én nem fogok fecsegni.

Dorottya *suttogva hadar.* Szegény beteg barátnőmnek kell. Orvosra.

Bukovics Nekem mindegy. Fő, hogy adhatok. De, hogy teljes legyen az illúzió, mondok egy jó orvost is neked. Tímár Zoltán. József körút nyolc.

Dorottya Ért az a tüdőhöz?

Bukovics Az? Mindenhez ért.

Sötét, a zenekar tust húz.

Vége az első résznek.

Második rész

1. jelenet

Zoltán rendelője a József körúton, Bukovicsék lakásában. Fehér bútorok. Fennéken spanyolfal. Heverő, rajta alszik Zoltán. Éva csöndesen takarítgat, rá-mol. Éva gyöngéden néz a férjére.

Éva Szegény drágám! Olyan fáradt!

Zoltán *felül, körülnéz.* Hű, a fene egye meg! Elaludtam? Beteg?

Éva Senki.

Zoltán Még szerencse. Amilyen peches vagyok, még megunta volna és elmegy.

Éva Kicsoda?

Zoltán Hát aki véletlenül idetéved.

Éva Ne gondoldj mindig a pénzre, édes! Nem az a legfontosabb!

Zoltán átöleli az asszonyt és kezd a heverő felé tendálni.

Éva Most?

Zoltán Miért ne?

Éva Most van a rendelésed.

Zoltán Nem minden a pénz. Te mondtad. Nincs is odakinn senki. Különben is van egy ajándékom neked. Hol a táskám? *Az orvosi táskából egy üveg pezsgőt húz elő.* Moet Chandon, az előkelő világ pezsgője. Így az igazi. Lopva. Mintha nem volna szabad.

Éva *már-már hajlik a délutáni pásztoróra.* Gazember! Más nővel is így csinálod? Akikkel tényleg nem volna szabad?

Zoltán Hova gondolsz?

Éva Mert hogy a mama folyton rágja a fületem.

Zoltán A mama nem szeret engem. De te ugye szeretsz?

- Éva Ma is elmész?
- Zoltán Nem is tudom. Izgat ez a szerencsétlen Olivér. Élet és halál között...
- Éva Hát nem jött ki belőle a golyó?
- Zoltán Kijött, kijött. *Idegesen*. Szívem, az emberi test nem kávéház, hogy úgy ki-be járkáljanak benne. Sebláz, infekció, vérmérgezés, embólia, minden lehet.
- Éva odasimul a férjéhez, erotizálja. Hirtelen csöngetés. Zoltán felugrik.*
- Zoltán Beteg! Zoltán *meglehetősen lámpalázzal rendezgeti orvosi műszereit. Felkapja a fehér orvosi köpenyét. Tűnj el, szívem! Csókot int felé. Imádlak! Éva kisuhan. Zoltán beszél a spanyolfal mögé. Levetkőzött már, asszonyom?*
- Dorottya *hangja*. Még hajadon vagyok. *Kivonul félmeztelenül a spanyolfal mögül.* Istenem! Te vagy az? Gondolhattam volna.
- Zoltán *elhül.* Hogy kerülsz ide?
- Dorottya Valaki azt mondta, nem szabad elhanyagolni.
- Zoltán *ideges lesz.* Egy-két órán semmi sem múlik. Eredj haza, este majd megbeszélünk mindent.
- Dorottya Meg se vizsgálasz?
- Zoltán *rettenetes zavarban.* Hát jó. Mik a panaszai?
- Dorottya Tudod jól, doktor úr. Forró pillanatokban lihegek.
- Zoltán Ne olyan hangosan!
- Dorottya Titok?
- Zoltán Orvosi titok.
- Dorottya Bocsánat. Nem tudtam.

Az előszínpadon Éva átadja a pezsgőt Oszkárnak.

Éva Oszkár, hűtse be ezt a pezsgőt! Végre ma este itthon lesz az uram.

Oszkár Jobban van Olivér nagyságos úr?

Éva Nem tudom, de nem is érdekel. Más orvos is van a világon.

Oszkár De Évike! Ezzel meg lehetne alapítani Zoli doktor úr orvosi hírnevét. Megmentett valakit a biztos haláltól.

Éva Lehet. De engem biztosan megüt a guta, ha minden este Olivér kezét fogja az enyém helyett.

Oszkár Dőlni fognak hozzá a betegek. Most is dőlt egy.

A rendelőben Dorottya hanyatt dobja magát a heverőn.

Zoltán Hohó! Nem mondtam!

Dorottya Jóllakott talán az éhes oroszlán? Pedig most kellene jönni a nagy vallomásnak a szerelmi életemről.

Zoltán Tessék azonnal felkelni!

Dorottya Azt hittem, örülni fogsz.

Zoltán Sebész vagyok, nem pszichiáter.

Dorottya Nem költő véletlenül?

Zoltán *hangosan.* Össze tetszik téveszteni valakivel.

Dorottya Ragaszkodom a... hogy is mondták nekem? Az analízishez.

Zoltán Neked tüdőspecialista kell.

Dorottya Téved doktor úr. Nekem egy szívspecialista kell. És meg is szerezem magamnak. *Nagyot sikolt.* Engem nem érdekel, hogy másnak mit mondtál, de nekem igazat fogsz mondani. *Újabb sikoly.* Azt mondtad Kamocsay Zoltán, az hülyén hangzik, mi?

Zoltán Hát nem hangzik hülyén?

Dorottya Azért hívnak Tímárnak?

Zoltán Te botrányt akarsz.

Dorottya Nem. Téged akarlak. Te! Te! Édes! Drága! Gyönyörű! *Zoltán a rendelő sarkába hátrál.* Hatalmas!

Zoltán *fülét a falra tapasztja.* Nincsenek a közelben. *Elhatározza magát, ellentámadásba lendül.* Dorottya, ha tényleg nem akarsz elveszíteni, most azonnal elmész. Este elmegyek a színházba, ott mindent elmagyarázok.

Dorottya Legalább segíthetnél felöltözni.

Zoltán Rendben van.

Dorottya A melltartómat gombold be hátul!

Zoltán Jól van. *Szünet.* Este.

Mikor a férfi a háta mögé ér, a lány szembefordul vele. Óriási csók.

Dorottya Este. *Kisiet.*

Zoltán egy pillanatig habozik, aztán ledobja az orvosi köpenyét és elmegy ő is.

2. jelenet

Jobb oldali előszínpadon, Postahivatal

A postáskisasszony, kezében egy távirati blankettával olvassa vissza a feladandó sürgönyt.

Kisasszony Tehát a távirat: „Olivér állapota válságos. Életét csak az azonnali orvosi beavatkozás mentheti meg. Jöjjön azonnal!” Éjszaka is kézbesítendő?

Zoltán Mi az hogy!

Kisasszony Úgy drágább.

Zoltán Az már mindegy.

Kisasszony *Számolgat.* Az annyi mint tizenhárom szó, egy korona harminc.

Zoltán *Kiforgatja a zsebeit.* A fenébe! Csak egy korona hús van nálam! Rövidebb tíz fillérrel

Kisasszony Tessék csak hagyni, majd kipótolom. Ha ilyen tragédia éri az embert, nem nézhet fillérekre.

Zoltán Milyen tragédia?

Kisasszony Hát Olivér. Az állapota válságosra fordult.

Zoltán Az ám. Olivér!

Kisasszony Ki az? A testvére?

Zoltán Több is annál. Egyszer már megmentette az életemet, most a házasságomat fogja megmenteni.

3. jelenet

Bukovicsék ebédlője.

A család uzsonnázik. Oszkár mindenkinek tölt kávéját, utoljára Bukovicsnak.

Bukovics Hab?

Teréz. Nincs fiam! Aki éjjel-nappal rovancsol és mégis olyan kevés pénzt hoz haza, annak nincs.

Oszkár Pedig van habunk.

Teréz Oszkár! Kérdezte valaki?

Éva Mama! *Teréz hatalmas szivarra gyújt.* És még csodálkozik a mama, hogy Apust féltem a mamától.

Teréz Jobban tennéd, ha a Zoltánodat féltened.

Éva Ugyan, mitől?

Teréz Hát mit művelt az egyik nőbetegével? Tisztán hallottam.

Bukovics Mit hallottál te tisztán?

Teréz Hogy... hogy... hogy is mondjam? Amit mi olyan régen nélkülözünk, Menyhért. Pedig még.... Pedig még nem... még nem kellene lemondanunk mindenről.

Bukovics Nem vagyunk húsz évesek, Terézia. Be kell osztani. Hogy jusson is, maradjon is.

Teréz Maradjon? Kinek?

Éva Már megint alaptalanul féltékenykedik a mama.

Teréz Hát mi marad belőle a sok rovancsolás után? Beledől az ágyba és horkol!

Bukovics Sajnálom. Ha egyszer nincs hab, amikor van.

Teréz *nagyon dühös lesz.* Nagyon kívánod azt a habot, Menyhért? Oszkár!

- Oszkár Méltóztatott parancsolni?
- Teréz Méltóztattam. Hozza be a habot!
- Oszkár Milyen mennyiséget méltóztatik?
- Teréz Az egész üstöt! *Évához fordul* Te bezzeg nem vagy féltékeny.
- Éva *dacosan*. A modern házasság alapja a bizalom.
- Teréz Bizalmi alapon a fülem hallatára tette magáévá...
- Éva Elég! Ami a mama füle hallatára történt, az nem az én fülem hallatára történt és nem a szemem láttára történt. De még, ha szem- és fültanúja lennék is akárminek, én még akkor is megkérdezném az én Zoltánomat, hogy jól láttam-e? Sajnálom a mamát. Úgy látszik minden érzelemre képtelen.
- Teréz *majd szétrobban*. Édes lányom, te ugye olvastál mindenfélét. Lélektant is. A düh, az érzelem?
- Éva Úgy tudom, igen.
- Oszkár megjelenik a habbal.*
- Teréz *rámered a habra*. Adja ide! *Kikapja az üstöt az inas kezéből és Bukovics fejébe húzza*. Nesze! Hogy jusson is, maradjon is!
- Bukovics *feláll, lesöpri magáról a habot*. Ezek után ne csodálkozz semmin, Terézia!
- Méltóságteljesen kivonul.*

4. jelenet

Az előszínpadon, (a postahivatallal szemben.) Csöngetés. Oszkár megjelenik, bevezeti Olivért. Az inas rápillant, felismeri.

Oszkár Kit jelenthetek?

Olivér Talán beengedne, barátom?

Oszkár A névjegyét volna kedves ideadni, uram!

Olivér Mondja meg a gazdáinak, hogy a család régi barátja...

Oszkár Azt mindenki mondhatja, uram.

Olivér De hát, csak beenged?

Oszkár Az attól függ. Egyébiránt biztosíthatom...

Olivér Maga nem biztosíthat. Ha biztosítani kell... de hagyjuk. Jelentsem be, azt mondtam.

Oszkár Előjegyeztette magát időben, uram?

Olivér Nem értem.

Oszkár Elárasztanak bennünket a betegek. A rendelőóra különben is lejárt.

Olivér Hát húzzák fel!

Oszkár Nem tetszik érteni?

Olivér Hallott maga fiam a Pallida Mors Társaságról?

Oszkár Pallida Mors Társaság?

Olivér Annak az elnök-igazgatója vagyok. Bejelent?

Oszkár Nem.

Olivér És miért nem, ha szabad érdeklődnöm?

Oszkár Mert még életemben nem hallottam a Pallida Mors Társaságról.

- Olivér És, ha én azt mondom magának, hogy a gazdáinak mindennél fontosabb lenne, hogy találkozzanak velem?
- Oszkár Akkor sem.
- Olivér Miért?
- Oszkár Mert valami azt súgja nekem, hogy a gazdámnak sokkal fontosabb lenne, ha most senki sem találkozna önnel.
- Teréz *megjelenik az előszínpadon ő is.* Olivér! Édes fiam! Eljött hozzánk? Ilyen állapotban!
- Olivér Drága nagyságos asszonyom...
- Teréz Ne legyen olyan hivatalos, fiam! Nevezzen csak úgy, mint a régi szép időkben, mamának.
- Olivér *Teréz mellére bújik.* Mama! Majd szétrobban a fejem!
- Teréz Oszkár! Borogatást! Még a feje is fáj, drága fiam!
- Olivér *rekedt elhaló hangon* Mindenem. Mintha mozsárban törték volna össze.
- Teréz És a tüdeje?
- Olivér *Elfúló hangon suttog.* A tüdőm?
- Teréz Istenem... fullad! A tüdeje.
- Olivér *ordít.* A tüdőm? Az egészséges!
- Teréz Akkor ez a kúra tényleg csodát művelt.
- Olivér Nem mondhatom, drága mama. Életemben nem kínlódtam így. Még a kúra sem használt, pedig másfél liter volt. Jamaicai.
- Teréz Hát maga ivott rá?
- Olivér Ez volt a kúra. Enyhíti a fájdalmat. Gyógyír a feledésre.
- Teréz De gondolja meg, édes fiam, mi van, ha félrenyel? Köhögni kezd, a sebe felszakad...

- Olivér A sebem, az mindig felszakad.
- Teréz *gyanakodni kezd.* Miről beszél Olivér?
- Olivér Valahányszor eszembe jut Évike, felszakad. Most is, mi történt? Láttam az utcán egy csinos asszonykát, aki úgy hátulról emlékeztetett rá, amikor megfordult és láttam, hogy csinos, csinos, de nem az én szívem bálványa. Na, akkor ültem be a Kék Macskába és ott kúráltam magam a jamaicaival mostanig.
- Teréz Maga mulatóba ment ebben az állapotban?
- Olivér Ott kerültem ebbe az állapotba, kezicsókolom.
- Teréz Ne beszéljen már bolondokat, fiam!
- Olivér Tessék csak megkérdezni Zoltánt!
- Teréz Hát mégis ott volt maga mellett?
- Olivér A Kék Macskában? De hányszor! Lump fráter, de aranyos. Imádják a nők *Olivér a hasához kap.*
- Teréz *ijedten* Rosszul van, fiam?
- Olivér Nagyon. Itt pusztulok el!
- Teréz Csak nem?
- Olivér Ha nem kapok szódabikarbónát.
- Teréz *nyugodtan.* Értem, fiam, értem *Bekiabál a színpad felé.* Éva, gyere! Hamar, a mindenségit! Kabátot, kalapot, mindent! Megyünk!
- Éva *előkerül.* De hova, mama?
- Teréz Ne kérdezz, csak gyere! Meglátogatjuk az uradat.
- Éva De hol?
- Teréz Az intenzív osztályon.

5. jelenet

Újra a mulatóbeli öltöző. Zoltán idegesen üldögél a kettős szobácska egyik felében, Dorottyát várja. A válaszfal megint a sokruhás állvány.

Dorottya *beperdül, egyenesen Zoltán ölébe ül. Szervusz doktor úr. Már megint itt vagy?*

Zoltán Már nem haragszol rám?

Dorottya Ha helyrehozod a hibádat.

Zoltán *idegesen.* Ezt meg hogy érted?

Dorottya Ugye, csak engem szeretsz?

Zoltán Hát persze.

Dorottya *Zoltán zsebében turkál* Mit hoztál? *A zsebében talál egy zacskót.* Promincli! Már nem is haragszom annyira.

Zoltán *Átöleli Dorottyát, csók.*

A másik oldalra bejön Bukovics vadonatúj zsakettben, élesre vasalt nadrágban, szekfűvel a gomblyukában. Leül, nézelődik.

Bukovics Kíváncsi vagyok, mit szól hozzám korhű jelmezben a drága? *Megnézi a ruha állványt.* Mintha kevesebb lenne itt a ruha, mint azelőtt. Nem baj, legalább jobb az akusztika. *Ettől kezdve Bukovics mindent hall, le is reagálja.*

Zoltán *Dorottyának.* Csak olyan édes ne lennél!

Dorottya Mindenki azt mondja.

Zoltán Mindenki?

Dorottya Nekem is lehet privát rendelésem!

Bukovics *a másik oldalon morog.* Most bezzeg nem utálja az igazgató az udvarlójodat!

- Dorottya Képzeld el, édes, felfedezett a film!
- Zoltán Ki az a gazember?
- Dorottya Csak nem vagy féltékeny a karrieremre?
- Zoltán Végeredményben jól is van ez így.
- Dorottya Te el akarsz hagyni.
- Zoltán Nem akarlak. Muszáj.
- Dorottya Tudtam! Tudtam, amikor összejön minden, akkor szokott fenekestől felfordulni az egész. Volt egy pénzes palim,
- Bukovics *felhördül.* Micsoda?
- Dorottya ... és volt egy szvíhártom, erre az fogja magát... Neked rendelőd van! Neked berendezésed, műszereid, adósságaid vannak! Te nőszülni akarsz! Hát nem! Összefilmezem én neked azt a pénzt, amibe a rendelő került!
- Bukovics Az én pénzemet? Na, ebből nem esztek!
- Megjelenik az előszínpadon Olivér, Teréz és Éva.*
- Teréz Olivér, maga otthon van itt. Vezessen!
- Olivér Nem kell tovább menni.
- Éva *szomorú, dühös.* Ennyi is elég.
- Zoltán *Dorottya combját simogatja.* Csak ne lennél olyan ropogós!
- Éva Ropogós. A nyomorult!
- Zoltán Mint a duránci szilva!
- Éva Megfulladsz még ezen a szilván! Gazember!
- Teréz Mit mond?
- Éva Igaza van mama, bentről jobban halljuk. *Elhatározza magát, és hátulról beront Zoltánék felére.* Nyomorult! *Zavartan néz körül, valamilyen fegyvert keres, hogy a párnak essen vele, aztán megtalálja a megfelelő eszközt. Kikapja a ruhákat tartó állványból a*

rudat. A kosztűmök leomlanak, mögöttük ott van Bukovics magából kikelve.

Bukovics Nahát Zoltán! Csalódtam benned! Én mindig megvédtelek, amikor Éva panaszkodott, mennyit inspekciózol, de hogy itt és így kelljen rádtalálni! Szégyeld magad! *Villámló tekintete vet Dorottyára.* És maga is, kisasszony!

Olivér Szervusz Zoltán!

Zoltán *Rámered Olivérre* Én még ilyen könnyelműséget nem láttam!

Éva *Ránéz Olivérre, nagyon uralkodik magán.* Hálás lehetek magának Olivér, hogy másodszor is bemutatta a férjemet. Most már tudom, hogy milyen. A karját! Mehetünk!

6. jelenet

Újból Zoltán rendelője. Zoltán ruhástól fekszik a heverőn. Gyúrött, álmos.

Zoltán A fenébe! De éhes vagyok. Ha családi botrány van, mindig megéhezem.

Oszkár megjelenik az ajtóban, óriási tálcán fejedelmi reggelit egyensúlyoz.

Zoltán *felderül.* Oszkár! Drága barátom!

Oszkár *mint a jég.* Pardon. A vendég úrnak viszem.

Zoltán Mi az? Maga is elárul, Oszkár?

Oszkár Mindig és mindenkit. De csak pénzért, doktor úr.

Zoltán Sajnos nem vagyok abban a helyzetben, hogy a férfiszolidaritását honoráljam, Oszkár.

Oszkár Hiába is tenné doktor úr. Én ugyanis az Évikével vagyok szolidáris. Ingyen. *Kivonul.*

Megjelenik Bukovics az ajtóban.

Zoltán Te is éhes vagy?

Bukovics Psz!t!

Zoltán Nem kell titkolózni papa! Most már? Minek?

Bukovics Neked nem! De nekem!

Zoltán Ugyan papa! A Kék Macskában Olga néni eltüntette a száz koronámat, mégse törődöm vele.

Bukovics Én viszont törődöm. Hova tehetete?

Zoltán Olga néni? A kosztümökbe dughatta.

Bukovics A nyavalyát! A kedves anyósod. *Körülnéz a szobában, meglátja a műszerszekrényt, kinyitja.* Tudtam! Megvan!

- Zoltán *felpattan.* Mit keres a papa élesre fent szikék és steril műszerek között?
- Bukovics *felmutatja a pénzt.* Száz koronát.
- Zoltán A pénzem!
- Bukovics Tévedsz fiam! Az én százasom. Én találtam.
- Zoltán A te feleséged dugta el. *Majdnem sír.* Mert így áll az egészségügy. Hogy egy fiatal orvos hónap számra nem nyitja ki a műszersekrényét. Mert senki rá nem nyitja az ajtót. Pedig pénzzel mindent meg lehet magyarázni.
- Bukovics *felháborodik.* Mindent azért nem! Te a velejedig romlott vagy, fiam! A tegnap estét, *nagyon dühös, kiábrándult, tanácstalan* azt aztán nem mentheti semmi!

7. jelenet

A hálószoza. Közepén nagy ágy, abban trónol Olivér.

Oszkár *az óriási tálcával bevonul.* Jó reggelt uram!

Olivér *ráméred.* Ez magának lágy tojás?

Oszkár A doktor úr így szerette.

Olivér A doktor úr nem én vagyok.

Oszkár Egyetlen egy percig sem volt kétséges, uram.

Olivér Mindegy. Máskor majd tovább főzi. Évike?

Oszkár Már fölkelte, uram.

Olivér És mit csinál?

Teréz *bejön.* Oszkár! Nem tudja, hol a lányom?

Oszkár A fürdőszobában láttam.

Teréz Maga leselkedik a lányom után?

Oszkár *felcsillan a szeme.* Sajnos nem úgy láttam.

Teréz Miért, hogy látta?

Oszkár Éppen mosott. Azzal a pici kezével.

Teréz *borzasztóan dühbe gurul.* Hát megőrült ez a lány?

Bejön Éva, csábító pongyolában, a keze még nedves a mosástól.

Teréz Mit csináltál?

Éva Mostam. Miért? Nem szabad?

Teréz Tönkre megy a kezed. És egyáltalán! Mi vagy te? Mosónő?

Éva Megeszi a koszt!

Teréz Majd fogad cselédet.

Éva Miből? Alig van paciense.

Oszkár közben meleg vizet hoz egy lavórban. Olivér körülnéz, talál egy fenőszíjat, és egy borotvát, fenni kezdi.

Teréz Miért nem a fürdőszobában végzi el a toalettjét, édes fiam? *Évának*. Mi közöd hozzá?

Olivér Nem akartam inkomodálni *Évikét*.

Teréz Abban, hogy kimossa a volt férje koszos gatyáit?

Olivér Most mit avatkozik a mama mindenbe?

Teréz Csalódtam magában Olivér.

Bukovics *feltűnik az ajtóban, mondani akar valamit, de erre felfigyel. Magának*. Már nem is utálok annyira!

Olivér *elkapja Éva kezét, megcsókolja*. Kevés ilyen dolgos kis kacsó van a világon! Majd meglátja, újra összebarátkozunk *Évike*!

Éva De nem úgy!

Teréz Hát hogyan?

Olivér Megint belemekeg?

Teréz *nem akar hinni a fülének*. Micsoda?

Éva Jól hallotta mama! Azt mondta ez a derék ember, hogy mekeg!

Bukovics *magának*. Egyre rokonszenvesebb.

Olivér Világéletemben arról ábrándoztam, hogy egy ilyen dolgos kis asszony lesz a feleségem, a társam, akivel megoszthatom a mindennapok gondjait és örömeit.

Teréz De szépen mondja!

Olivér Mondja mama, nem tudná befogni a száját? Borotva van a kezében!

Bukovics Ez egy arany ember!

Éva *egyre gyöngédebben néz Olivérre*. Meg ne vágja magát!

- Olivér Innen jut eszembe, mama adhatna nekem egy kis költőpénzt. Egy úriember nem járhat csak úgy egy fillér nélkül a zsebében.
- Bukovics Na! Mama?
- Teréz *megfagy.* Édes fiam meg kell mondanom, van egy kis... akarom mondani nincs pénzem, a vőmmel pedig olyan viszonyban vagyok...
- Bukovics Nem kell Zoltánt mindenbe beavatnod, fiam!
- Teréz De hát a rendelőt csak ki kell takarítani!
- Bukovics Nem kell. Már én... akarom mondani, Oszkár takarított.
- Teréz A szorgalom pedig magában hordja a jutalmát, mi? Add csak ide!
- Bukovics *Savanyú pofával odaadja a száz koronást.* Nem is tudom. Ez végeredményben Zoltán honorárium. Van-e jogunk elvenni?
- Teréz Zoltánnal szemben mindenre van jogunk. Na szóval, mint látja, kedves Olivér, most már némi forgótőkének van, de sokkal nemesebb célra tartogatnám.
- Olivér Ha arra gondol, kedves mama, hogy hozományra kell, csak nyugodtan nyúljon hozzá.
- Teréz Valóban én egy boldog házasság révében szeretném látni sokat szenvedett lányomat, ezért a vejemet ennél sokkal komolyabb összeggel is támogatnám, de hát maga, mint üzletember tudhatja, hogy egy jól menő vállalkozásból nem lehet csak úgy kivenni a pénzt.
- Olivér Akkor azt kell mondanom, hogy kedves jövődő apósomnak, és még mélyebben tisztelt elődömnek, Zoltánnak igazuk volt.
- Éva Hát maga nem kiabál kígyót-békát Zoltánra?
- Olivér Akárhogy is vesszük, az életemet mentette meg. *Gyöngéden néz Évára.* Maga nélkül nyomorultan pusztultam volna el.
- Éva Milyen kedves!

Teréz És miben volt igaza az uramnak?

Bukovics Miben van igazam?

Olivér Hogy maga egy smucig vénasszony, kedves mama!

Bukovics *Ölelésre tárja a karját. Megkövetlek öcsém! Teljességgel félre-ismertelek!*

Éva *Olivér nyakába ugrik, megcsókolja.*

8. jelenet

Az előszínpadon. A kék Macska mulató bejárata, itt jönnek-mennek a művésznők és lovagjaik.

- Teréz Na megállj! A smucig öregasszony most költekezni fog!
- Dorottya *feltűnik.* Nénikém, most van mindenem.
- Teréz Micsoda?
- Dorottya Hát nem a drogériából jött a festékkal?
- Teréz Nem kislányom. Én otthonról jöttem egy nagyon kuláns üzleti ajánlattal. Száz koronát tudok egy nemes célra felajánlani.
- Dorottya Kuplerosnének tetszik lenni? Mert azt én nem...
- Teréz Hova gondolsz, gyermekem?
- Dorottya Hát akkor meg kell ölni valakit ennyi pénzért?
- Teréz Ugyan! Meg kell menteni valaki boldogságát. Van olyan eset, hogy a pénz meg tudja menteni a boldogságot. Nem?
- Dorottya De mennyire! Az én boldogságomat például megmentheti.
- Teréz Akkor egy csöppet se habozzon! Gyerünk!

9. jelenet

Megint a hálószoba. Olivér és Éva egyedül vannak. Éva a ruhásszekrény körül tevékenykedik.

Olivér Olyan gyönyörű, ahogy itt forgolódik! Legszívesebben a karomba kapnám...

Éva De Olivér!

Olivér Ketten vagyunk, hálószobában vagyunk...

Éva Vendégszoba!

Olivér De maga megcsókolt!

Éva Hálából.

Olivér Nekem ugyanolyan jól esett, mintha szerelemből tette volna.

Éva Türelem, Olivér, türelem!

Olivér Hát nem vártam eleget?

Éva Talán már nem kell sokáig várnia. A múltkor is milyen csodálatosan viselkedett!

Olivér Na látja!

Éva A mamától mindenki fél ebben a házban. Csak mi nem.

Olivér *tendál az ágy felé.* Látod, egyek vagyunk ebben is. Akkor mindek várni? *Átöleli Évát, erotizálja. Csöngetés.* Nem vagyunk itthon! *Éva és Olivér már az ágyon ülnek.* Édes... édes... drága!

Éva Te kis mohó!

Olivér Na hallod, ekkora böjt után! *Újabb még erősebb csöngetés* Megcsalt! Felszarvazott! Az orrodnál fogva vezetett. Bosszuljuk meg!

Teréz *Az előszínpadon.* Olivér! Azonnal jöjjön ki!

- Olivér *kibontakozik, kimegy. dühös.* Mi olyan sürgős?
- Teréz A házassága!
- Olivér *nagyon mérgesen.* Ha nem szól bele, már túl is lennénk rajta!
- Teréz Nem lehet az ilyesmit elkapkodni!
- Olivér Megadtam volna én a módját, mama, de megint belemekegett!
- Teréz Mekegtem. Rendben van. Jöjjön be, kedves!
- Betessékeli Dorottyát.*
- Éva *ráismer.* Nini! A duránci szilva!
- Dorottya A doktor úr? Itthon van?
- Éva A rendelőjében láttam.
- Dorottya Ugyan szóljál neki!
- Éva *fagyosan.* A kisasszonnyal nem tegeződöm, vele nem beszélek.
- Teréz *Csönget.*
- Oszkár Tetszik parancsolni?
- Teréz Tetszem. Szóljon kedves Oszkár a doktor úrnak. *Dorottyának* Kezdje el, kedvesem!
- Zoltán *előkerül.* Mi van? *Oszkárnak* Köszönöm Oszkár, hogy kimosta a ruhámat.
- Oszkár Évike volt. Azzal a pici kezével.
- Éva Hallgasson!
- Oszkár Miért? Nem szégyen az!
- Éva Mert pofon vágom azzal a pici kezemmel!
- Dorottya *kedvesen rámosolyog Zoltánra.* Először is szeretném megadni a tartozásomat a múltkori vizitért. *Átadja a százkoronást.* Aztán meg... *Most Olivérre mosolyog.* Emlékszik kedves Olivér napsugaras gyerekkorunkra a Karpfenstein utcában?

- Olivér Az életben nem jártam ott. *Rátámad Terézre*. Azért zavart meg bennünket, hogy most emlékezzünk?
- Teréz Nem édes fiam. Nem szoktam meg, hogy amit én jónak tartok, arról kiderüljön, hogy rossz. Jó és rossz közül könnyű választani. Két rossz között is könnyű. Én a kisebbik rosszat választottam. Egyben egy szerencsétlen leányanyának is visszaadnám a becsületét. *Ráförmed Olivérre*. Olivér, ha el nem takarodik innen, mi mindannyian megesküszünk, hogy maga volt, aki ezt az ártatlan gyermeket elcsábította és cserbenhagyta a szegényével. Öt percet adok, hogy fegyverei nélkül, teljes kapitulációval elhagyja szegényletes vereségünk színhelyét, különben vezethetioltárhoz gyermekei édesanyját ezt az ártatlan gyermeket.
- Olivér Gyermekeim? Hát hány gyermeket nemzettem?
- Teréz Nem mindegy az magának? Fő, hogy eltartsa őket!
- Olivér Miből?
- Oszkár És a Pallida Mors? Elnökigazgató úr!
- Zoltán Pallida Mors? Mi az?
- Olivér Temetkezési vállalat. Tudod, mikor megnősültél és én meg elkeseredtem, először az ivásnak adtam magam, de utóbb már annak se kellettem. És mivel a keserű szerelmi csalódás állandóan könnyeket csalt a szemembe, fölfogadtak, mint a vállalat rokonát.
- Zoltán Talán mint az igazgató rokonát?
- Olivér Nem. Luxustemetésekhez jártam, mint előkelő rokon, remegő fehér szakállal és a már említett könnyekkel a szememben.
- Éva *növekvő érdeklődéssel*. És az miért nem volt jó?
- Olivér Semmi sem tart örökké, drága Éva, még az én örök bánatom se tartott. Lassan vigasztalódní kezdtem; reszelt hagymát kellett a zsebkendőmben tartani, hogy a fájdalom és együttérzés köny-

nyei megjelenjenek ezeken a nemes vonásokon. Szörnyű bánatomat feledve egyre inkább a temetések komikus vonásai tűntek fel nekem. Mikor aztán észrevettem, milyen kacér mozdulattal emeli fel a szoknyáját a pap, amikor átlép a tócsákon, kitört a gyalázat. A fehér szakáll remegett, de ezúttal nem a meghatottságtól.

Éva Csak nem kezdett el nevetni?

Olivér Miszlikbe röhögtem azt az első osztályú temetést, kezicsókóloom.

Zoltán És aztán mi lett?

Olivér Először ki akartak dobni, de aztán meggyőztem őket, hogy még szükség lehet rám. Így derült fény egy újabb titkos adottságomra; a rábeszélőképességemre, amely Évike esetében sem mondott volna csődöt, ha a mama...

Teréz Vigyázzon a szájára, mert négyes ikrei lesznek!

Olivér *szomorúan*. Így lett belőlem üzletszerző, magyarul vigéc a biztosítási szakmában, így kerültem ide is. Nem kell tehát hangsúlyoznom, *innenről kezdve, mint a vízfolyás* hogy nem csak kellesmes jövő várhat ránk. *Évára néz*. És, ha a családfő jóelőre, részletfizetési kedvezmények igénybevétele mellett gondoskodik gyászoló szeretteiről, a temetés költségeinek csökkentése, vagy netalántán előre történő rendezése révén lényegesen csökkentheti azt a fájdalmat, amely távoztával, *erősen néz Terézre* a kis család tagjait sújtja. *Fejet hajt,*

10. jelenet

A fiatalok hálósobája. Hatalmas ágy. Éva gyönyörű hálóingben. Zoltán éhesen nézi.

Éva Még mindig nem értem az egészet.

Zoltán Hát édesem, normális férfival nem lehet úgy bánni, ahogy anyád bánt az apáddal. Természetes, hogy vigasztalást kerestt, természetes, hogy talált egy kis táncosnőt, természetes, hogy álneven mutatkozott be neki és természetes, hogy mikor kiderült a turpisság, én fedeztem szegény öregurat, mert tudtam, hogy te szeretsz engem, és jobban hiszel nekem a saját szemednél.

Éva Hát mit mondjak, az utolsó pillanatban derült fény a te nemes lelkedre, mert, ha még két percet várunk, vagy vártok, vagy várnak a főszereplők.

Zoltán Ne ragozz, hanem csókolj meg!

Éva Várjál!

Zoltán Mégis ragozol tovább?

Éva Mondom, hogy várjál! Nézd én egy darabig jobban hittem neked, akárki másnál, de te becsaptál.

Zoltán Én?

Éva Bizony te. És ráadásul az anyám előtt bizonyítottad be neki és nekünk...

Zoltán Ragoz!

Éva ... hogy milyen hülye voltam, mikor megbíztam benned. Mert én ugyan készséggel elhiszem, hogy feláldoztad magadat, meg engem, szóval minket...,

Zoltán Ragoz, ahelyett, hogy szeretne!

- Éva Persze, sietni kell, mert mindjárt jön a távirat, ami az intenzív osztályra szólít. Szóval feláldoztál mindent, ami nekem fontos azért, hogy jobb veje legyél apámnak, mint amilyen férjem nekem. Elhiszem. De, ha még azt is meg tudnád nekem magyarázni, hogy addig, ameddig nem kellett a papa férfi disznóságait fedezni, miért mászkáltál el minden este, hogy a halálosan beteg Olivért sohasem volt lőtt szúrt és vágott sebeiből kigyógyítsd, még meg is tudnék neked bocsájtani.
- Zoltán *felpattan, a székre rakott zakójához megy, előveszi a százast.* Oszkár!
- Éva Minek ide Oszkár?
- Zoltán Te nekem nem hiszel, hát hallgasd meg az ő szájából a valóságot!
- Oszkár *pezsgővel, poharakkal be.* Itt a pezsgő.. Ha jól emlékszem, Zoli doktor úr ajándéka.
- Éva Köszönöm, nem kérek.
- Zoltán Oszkár mondja el Éva nagyságának, hogy hova járkáltam én, mi-kor azt hazudtam, hogy Olivért gyógyítom!
- Oszkár Ingyen? Nem tudom.
- Zoltán *Odacsúztatja a pénzt.* Erőltesse egy kicsit a memóriáját!
- Oszkár Így már érdemes. Akarom mondani nem érdemes többet titkolózní. Évike tudja meg, Európa egyik legnagyobb tudósának adta másodszer is azt a picí kezét.
- Éva Hogyan?
- Oszkár Zoli doktor úr boncolni járt éjszakánként. Megtalálta az emberi agyban a féltékenység központját és ennek alapján ki tudta dolgozni az ellenszerét. Legalább Nobel díjat fog kapni érte.
- Éva *odamegy a férjéhez, homlokon csókolja.* Abból a Nobel díjból holnap veszel nekem egy habselyem ruhát.

- Zoltán De hát még oda sincs ítélve!
- Éva Biztosan odaítélik! Olyan biztos, ahogy ez így igaz. Aztán meg elővesszük az adóbundádat...
- Zoltán Azt a rongyot? Amiben az adóhivatalba járok, lesírni az adómat?
- Éva Azt hát! Ezután mindig abban jársz, fiam! Most pedig, mielőtt meginnánk a pezsgőt, adj tüzet!

Éva kihalássza Zoltán zakójának zsebéből a szivarját, odatartja a férjéhez. Zoltán remegő kézzel tüzet ad. A színpadot ellepi a füst.

Vége

Budapest, 2019. február 21.

Megjegyzés: Az alapmű szerzői, Rákosi Viktor és Guthi Soma ismereteim szerint több mint hetven éve halottak. Tehát jogdíj nem jár nekik, vagy lezármazottaiknak. A zenés változathoz dalszövegeket is írtam.

Elérhetőségeim: Jász István Budapest, 1137 Katona József u. 28. Tel: 30 654 6654 vagy 36 1 349 -3374

E-mail: drjaszistvan@ gmail.com

Magam a Thália Színház dramaturgja voltam, műveim e-book kiadásai ingyen letölthetők a Mercator Stúdió kiadásában. / 22 kötet /. Egy regényem Amerikában, angolul is megjelent.

Jász István